

Innovative anskaffelser

Nasjonalt program for
leverandørutvikling

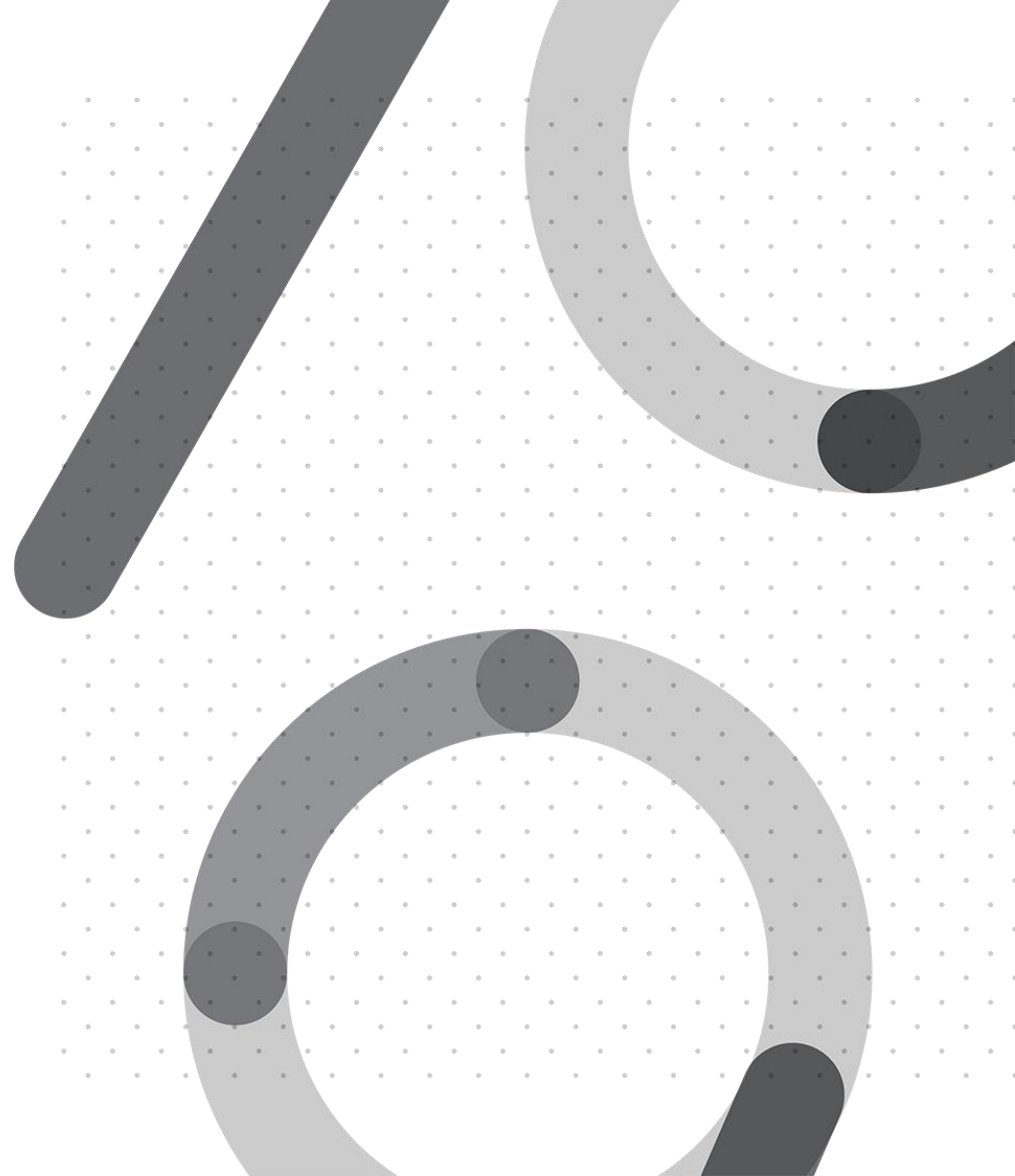
Innovasjonsarena DOV

for partnere i LUP som drifter og vedlikeholder europa-, riks- og fylkesveier

Cecilie Møller Endresen

cecilie.m.endresen@nho.no // +47 99702688

20. Januar 2021

Velkommen!

v/ Per Harbø, programleder

Eiere

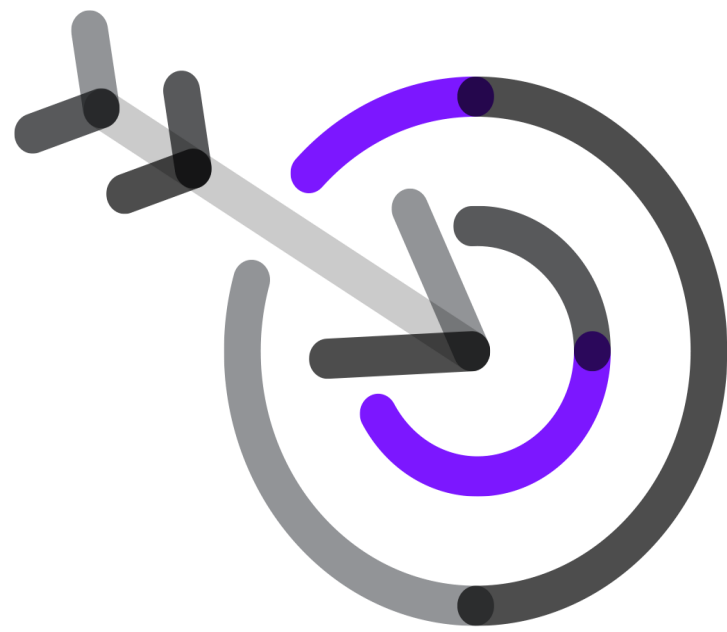
Partnere

Agenda

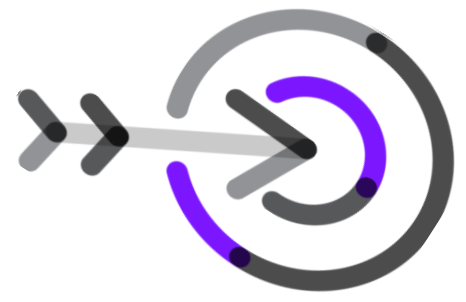
- 09.00 Velkommen og agenda for dagen
- 09.10 Runde rundt «det digitale bordet» - hvem er med?
- 09.20 «Veieierne» har ordet!
  - v/ Bjørn Laksforsmo, Statens Vegvesen
  - v/ Magnus Johansen, Nye Veier
  - v/ Gunnar Berg Treidene, Vestfold og Telemark FK
- 09.50 Innovative anskaffelser, fellesinitiativ og LUPs rolle v/ LUP
- 10.15 Introduksjon til workshop
- 10.25 PAUSE
- 10.40 Workshop
- 11.20 Oppsummering workshop
- 11.50 Veien videre – hva er neste steg?
- 12.00 SLUTT

Hva er målet med workshopen i dag?

Avdekke konkrete utfordringer innen drift- og vedlikehold av riks- og fylkesvei med et potensielt utviklings- / innovasjonspotensiale, som kan være hensiktsmessig å samhandle om i et fellesinitiativ/IOA

«Innsjekk»

- runde rundt «det digitale bordet» -

Jeg heter:

Jeg jobber i ... med ...:

Stig Bang-Andersen
LUP, Vestlandet

Kjersti Granaasen
LUP, Innlandet

Hilde Sætertrø
LUP, Midt-Norge

Cecilie Møller Endresen
LUP, Østlandet/Nasjonalt

Statens vegvesen

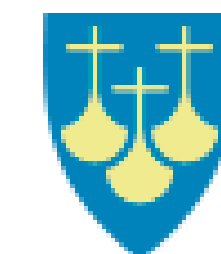
Vestfold og Telemark
FYLKESKOMMUNE

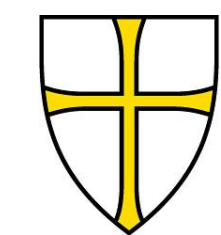
Innlandet
fylkeskommune

Rogaland
fylkeskommune

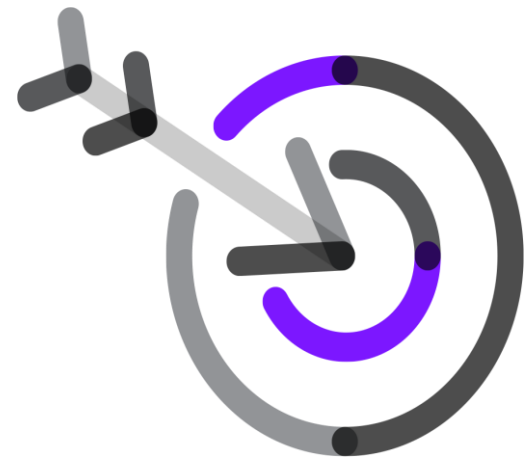
Møre og Romsdal
fylkeskommune

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjielte

Nordland
FYLKESKOMMUNE

«Veieierne» har ordet!

1. *Hva er styrende, overordnet målsetting for DOV?*

Hva er stikkord – som dere ser det - for å lykkes med mer utvikling av nye bedre løsninger, og implementering av innovasjoner i kontraktperioden?

2. *Innenfor hvilke DOV- områder, tror dere at samHANDLING om nye, bedre løsninger potensielt vil bidra til i større grad at målene nås?*

Bjørn Laksforsmo

Divisjonsdirektør drift og vedlikehold
Statens Vegvesen

Statens vegvesen

Magnus Johansen

Leder drift og vedlikehold

Nye Veier

Gunnar Berg Treidene

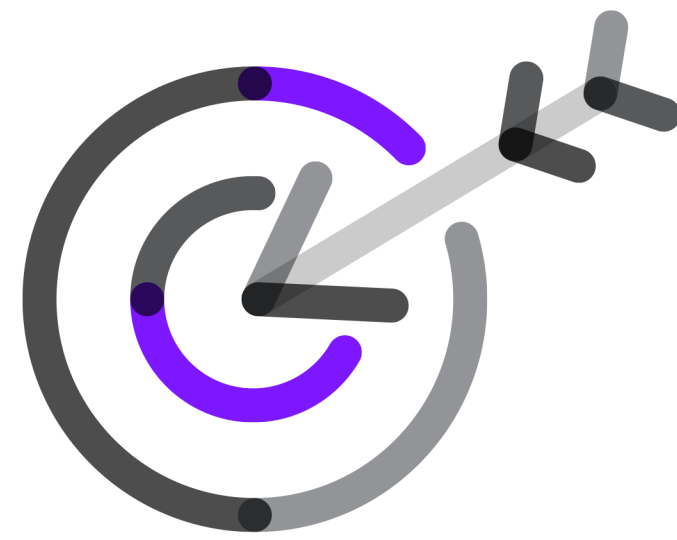
Direktør Samferdsel, miljø og mobilitet
Vestfold og Telemark FK

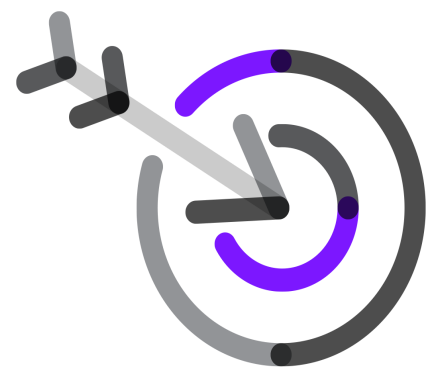
Vestfold og Telemark

FYLKESKOMMUNE

SPØRSMÅL?

Innovative anskaffelser (IOA), fellesinitiativ og LUPs rolle

v/ Cecilie Møller Endresen, LUP

Innovative anskaffelser

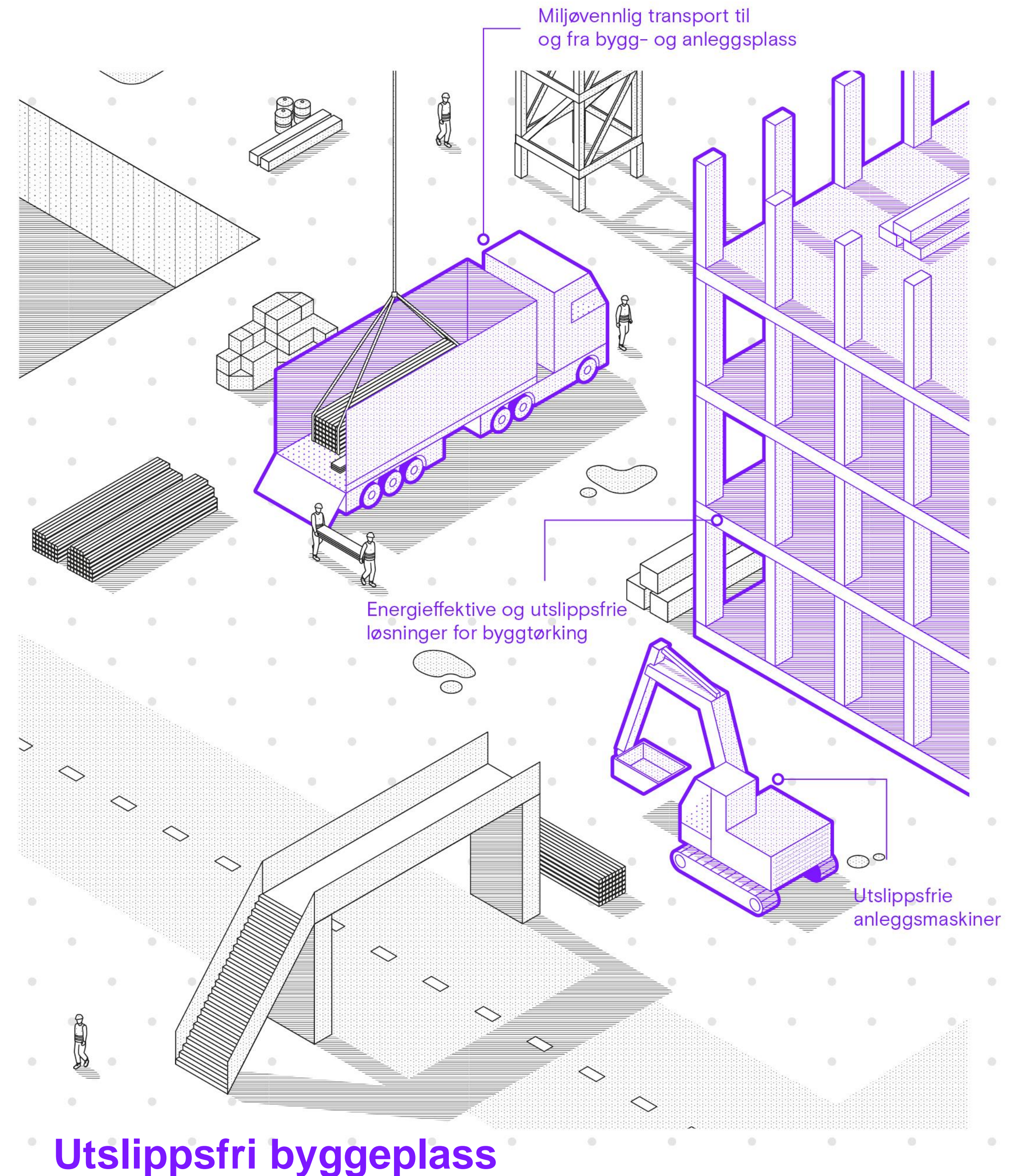
Nasjonalt program for
leverandørutvikling

Hvorfor innovasjon gjennom anskaffelser?

*Fordi vi må få **mer** ut av **mindre** innkjøpsbudsjetter*

*Fordi det finnes **bedre** løsninger!*

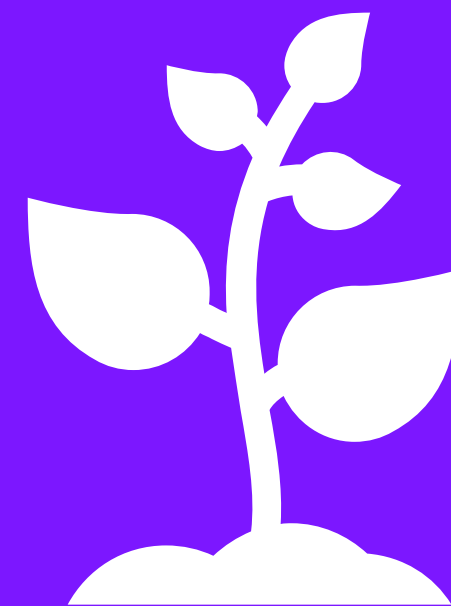
.. og fordi det gir betydelige resultater for mange!

Bedre tjenester
for innbyggere
og kunder

Mer for mindre
budsjetter

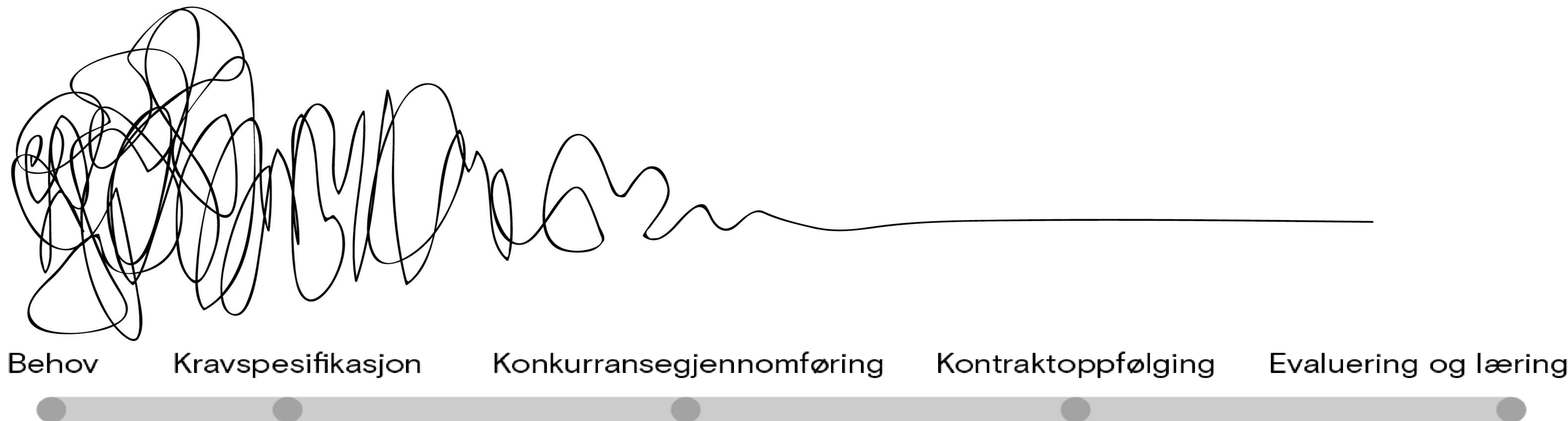

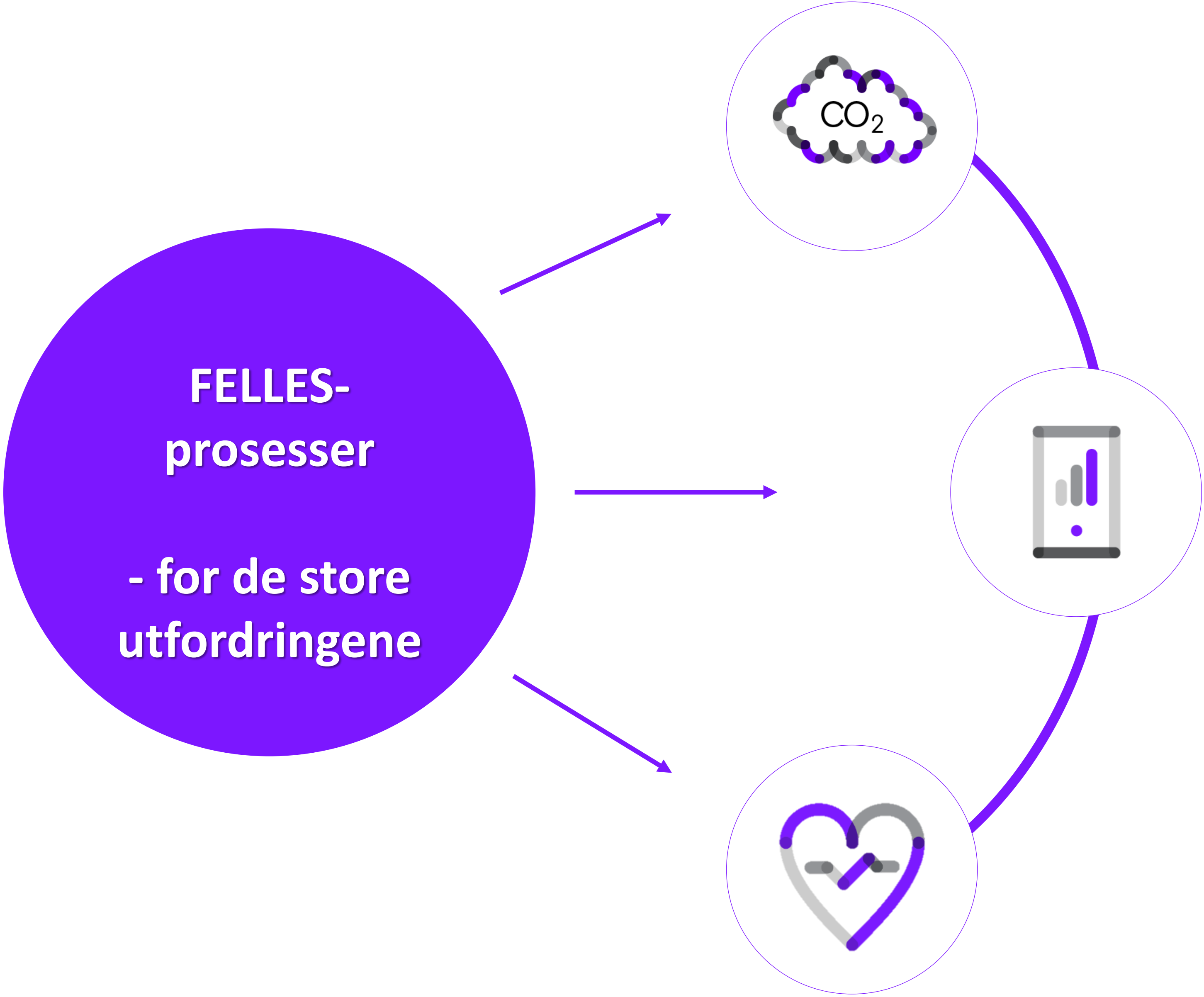
Miljøgevinster

Næringsvekst

Den innovative anskaffelsesprosessen

Hva er et fellesinitiativ?

- Når flere med samme behov går sammen om å utfordre markedet for å få opp nye løsninger
- Felles prosess om behovsavklaring og møte med markedet
- Tydelig eierskap hos de offentlige virksomhetene
- Ulikt utgangspunkt for prosess avhengig av top – down vs. down – up

Hvorfor fellesinitiativ?

- Større innovasjonshøyde
- Forente krefter gir markedsmakt til å få opp nye løsninger
- Muligheter for serieproduksjon – et større marked
- Vi får flere i gang, raskere

Hva samarbeider virksomhetene om?

- Behovsfasen
- Organiseringen
- Dialogen
- Konkurransesgrunnlag
- Utvikling

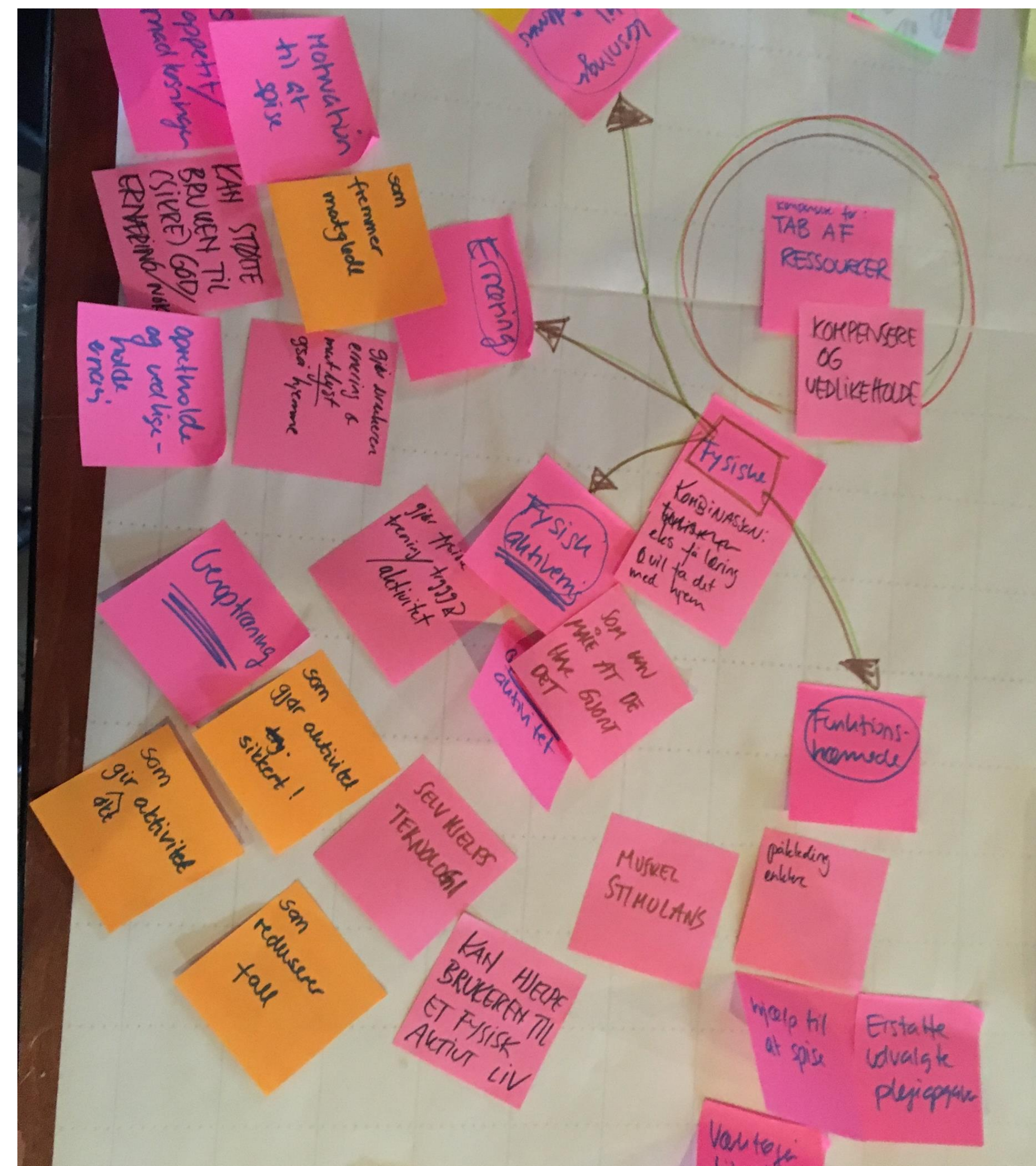
Resultat:

- Mange velger å anskaffe sammen, andre velger å ta kunnskapen fra prosessen inn i egne anskaffelser
- Flere parallelle utviklingsløp

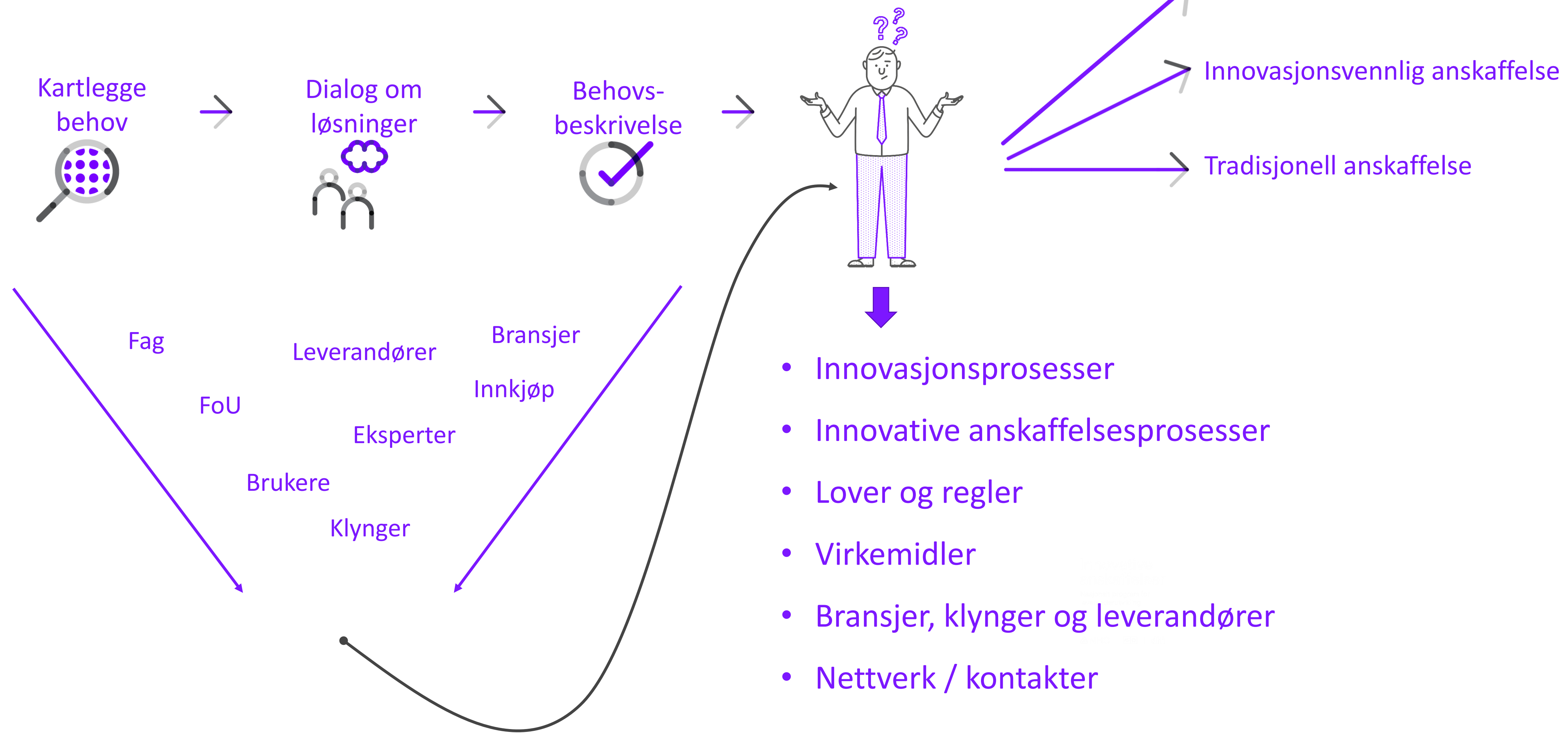

Vår rolle i fellesprosesser

- Identifisere lead
- Koble på de riktige aktørene
- Koordinering og planlegging
- Synkronisere følggevirkosomheter
- Øke innovasjonshøyden gjennom prosessen
  - Behovsavklaring
  - Dialogaktiviteter
  - Koble på virkemidler
- Løpende formidling eksternt og til følgere

Hva bidrar LUP med i konkrete innovative anskaffelser?

Rolle og funksjon gjennom hele prosessen

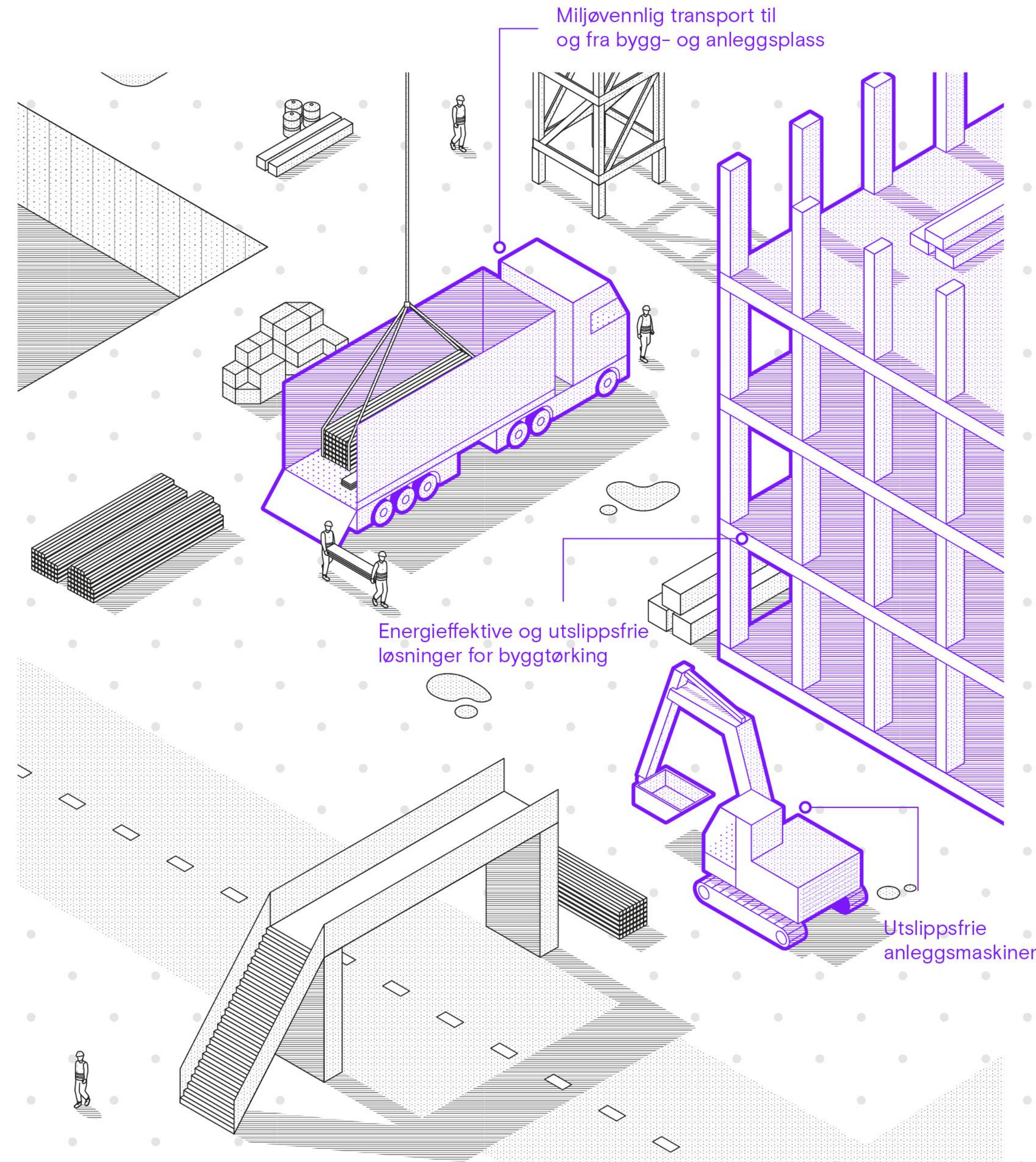

Felles anskaffelse av innovasjon

Utslippsfrie bygge- og anleggsplasser

Fossilfrie byggeplasser er allerede innen rekkevidde. Nå går vi videre i dialogen med bygg- og anleggsnæringen for å sammenstrekke oss i riktig retning mot utslippsfrie teknologi og løsninger.

Initiativtakere og samarbeidspartnere

Fremdrift

1

Bakgrunn

Oslo kommune utfordret i 2016 leverandørene på fossilfri byggeplass. Nå er de største offentlige utbyggerne samlet i et felles initiativ med mål om utslippsfrie løsninger.

2

Utvikling

Utbyggerne har samlet seg om fremtidige krav til utslippsfrie løsninger, og i løpet av 2018 settes det i gang flere utviklingsløp.

3

Anskaffelser

Det vil bli utlyst anskaffelser for utslippsfrie bygge- og anleggsplasser etter hvert som markedet er klare for det.

Maskinutviklingsprosjekter

Pilot-E

100 millioner til løsninger for utslippsfri
nyttetransport på land og fremtidens
digitaliserte energisystem

Målet: Få gode løsninger raskere ut i
markedet samtidig som nytt og eksisterende
næringsliv utvikles.

Bidra til at miljøvennlige løsninger blir
utviklet og tatt i bruk for å bidra til
utslippskutt i Norge og internasjonalt.

Utslippsfrie bygge- og anleggsplasser, der behov møter løsning

Er du leverandør av anleggsmaskiner og byggeplassløsninger med ønske om et større marked? Du får presentere dine løsninger.

Er du innkjøper eller fagansvarlig med ansvar for å nå myndighetenes klimakrav og miljømål? Du får kjennskap til flere muligheter.

Dato: 23. september 2020
Tid: 09.00 – 15:00
Sted: Digital sending

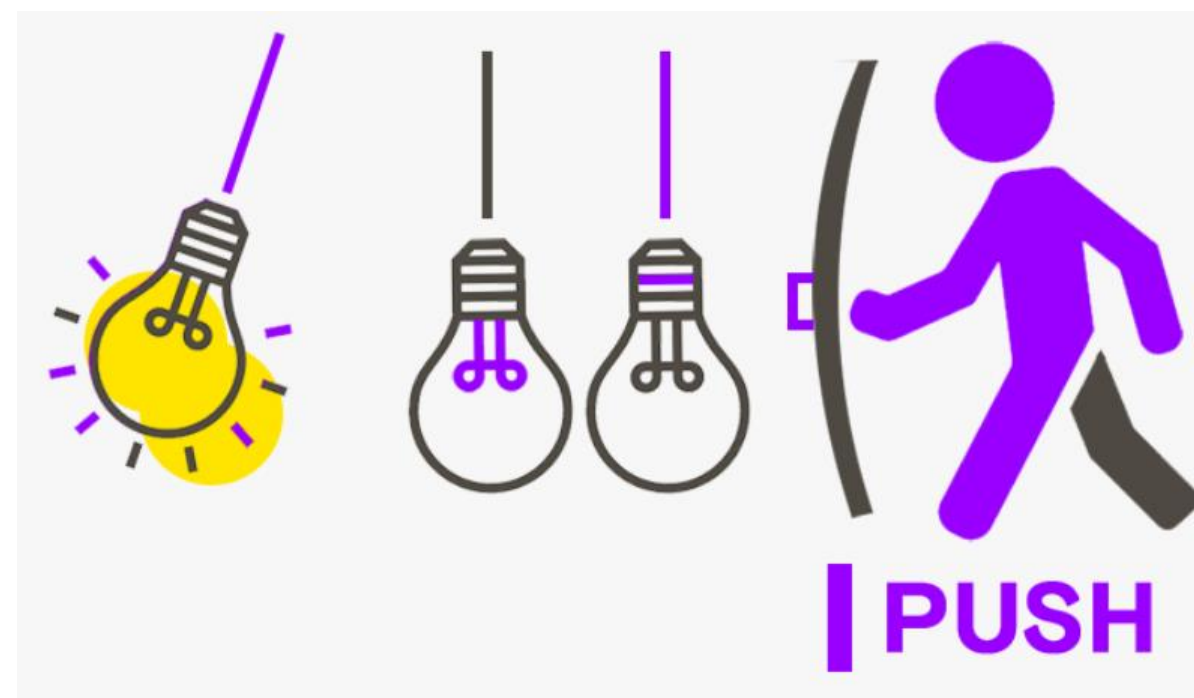

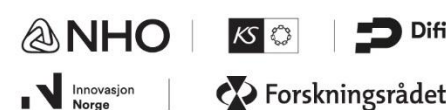
Samarbeidspartnere:

[Se opptak her:](https://www.leverandorkonferanse.no/)

<https://www.leverandorkonferanse.no/>

Sør-Trøndelag fylkeskommune

Utslippsfrie hurtigbåter

Trøndelag fylkeskommune skal ut med nye anbud på hurtigbåt-samband for perioden 2020-2024 og ønsker i forkant av disse å bidra til utvikling av nye energikilder for båtene.

Prosjektmål

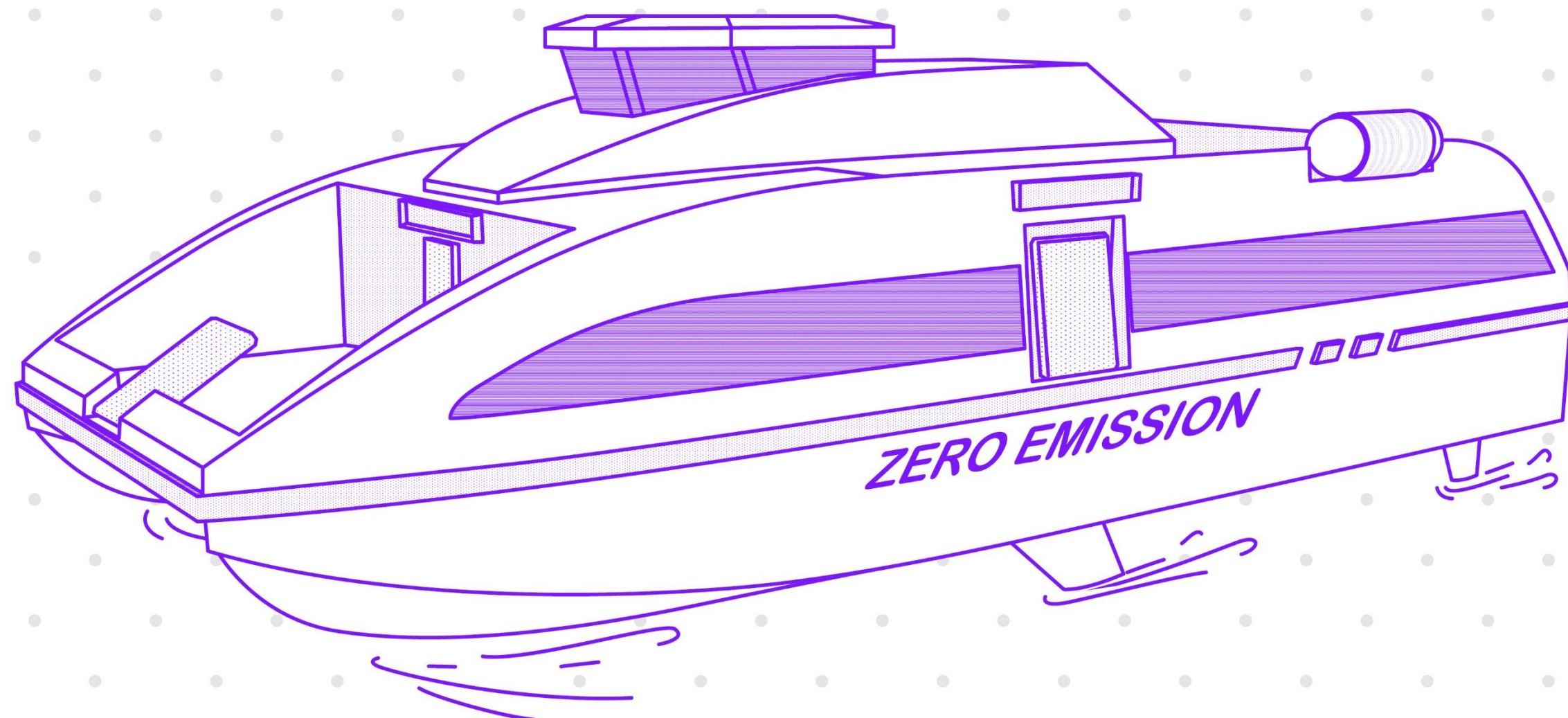
40%

utslippsreduksjon i fylket

50%

utslippsreduksjon i fylkets egen virksomhet

Hurtigbåter har en hastighet på over 30 knop eller omlag 55 km/t.

Før-kommersiell anskaffelse

1
OPPSTART

Behovsavklaring

2
MARKEDSDIALOG

Dialogmøte mai 2017

3
KONKURRANSE

Konkurransegjennomføring februar 2018

Tilbud ulike leverandører

4
INNOVASJON

5 konsortier fikk tildelt utviklingsmidler

Prototyper

Test Test

5
FREMTIDIG INNKJØP
MED NY KONKURRANSE

Kjøp

**Nøkkelfaktorer
for å få med
leverandørene
på å innovere**

Fellesprosesser bidrar til det!

Tydelighet

Forutsigbarhet

Redusere
risiko

Volum

Mange eks. på IOA innen samferdselsområdet

Nye bruløsninger
Møre og Romsdal FK

Innovative anskaffelser
NHO | dfo | difi

Statens vegvesen

Tunnelsikkerhet

Statens vegvesen har en O-visjon for et transportsystem uten hardt skadde og drepte. Som ett av flere tiltak inviterer de markedet med på innovasjonspartnerskap der målet er å utvikle løsninger som kan begrense skadeomfanget når uhellet først er ute og legge til rette for selvredning.

”Vi ønsker å utvikle løsninger sammen med markedet som gjør det mulig å oppdage og gi informasjon om hva som skjer, og hva man bør gjøre dersom det oppstår hendelser i tunnel.”
Prosjektleder Harald Buvik
Statens vegvesen

Oppdage hendelser | Hjelp til selvredning | Informasjon om hva som skjer

innovativeanskaffelser.no

Innovasjonspartnerskap

- 1 Oppstart: Behovsavklaring, brukerundersøkelser og prosjektorganisering
- 2 Dialog: Dialog med leverandører og eksperter
- 3 Konkurrans: Utlysning, tilbud, forhandlinger og kontakt
- 4 Utvikling: Innovasjonspartnerskap
- 5 Kjøp

Innovative anskaffelser

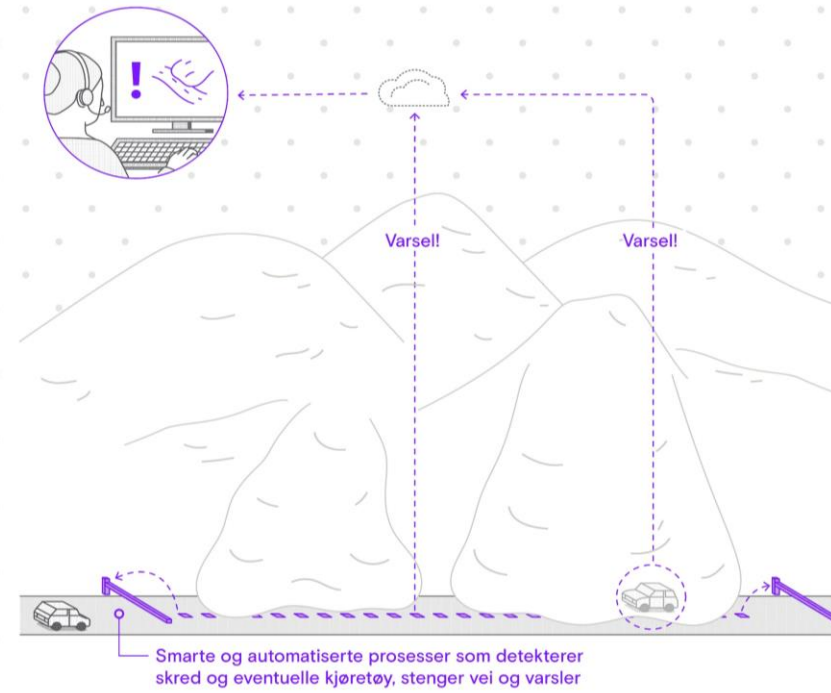

Troms og Finnmark fylkeskommune

Varsling om skred over vei

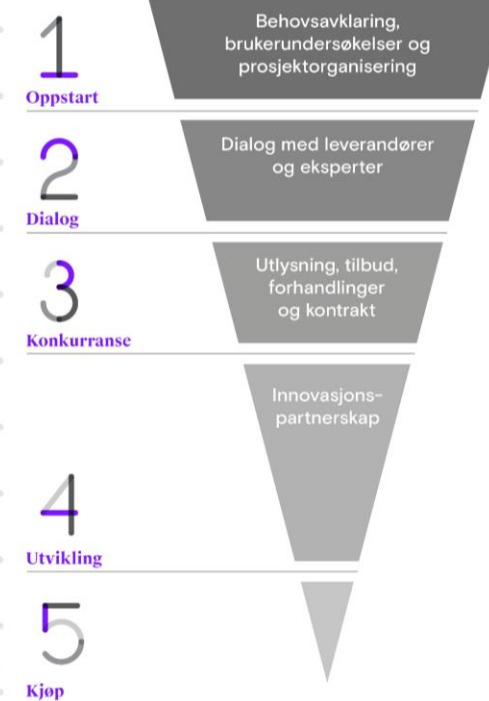
Det er behov for å finne en løsning på deteksjon av snøskred som treffer veien og om det er trafikanter inne i skredområdet. Systemet må videre varsle nødvendige aktører og hindre at kjøretøy beveger seg inn i området og utsetter seg for risiko.

Bedre og raskere informasjon om når og hvor det har gått snøskred vil redde liv og gjøre hverdagen tryggere for de som ferdes på utsatte veistrekninger.

innovativeanskaffelser.no

Innovasjonspartnerskap

Mottak og håndtering av snø
Oslo og Trondheim kommune

Fast track for sirkulærøkonomi

5 idekonkurranser, 9 millioner i potten

Kan hydrogen drive IoT instrumentering langs veg?

Statens vegvesen

Innovative anskaffelser

Nasjonalt program for leverandørutvikling

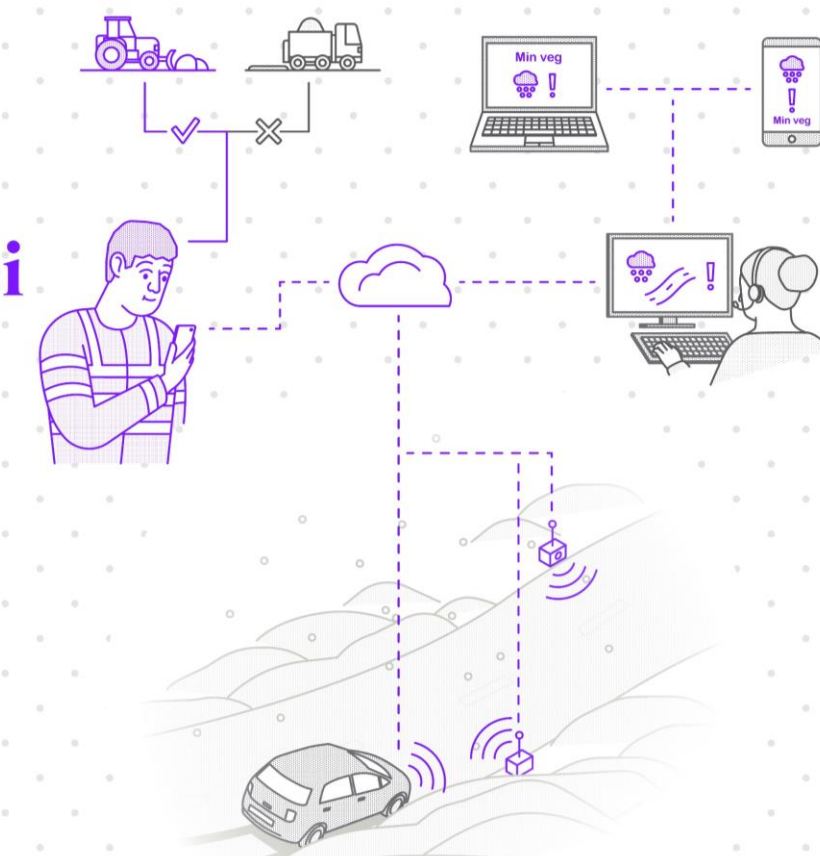

Kommunene Gjøvik, Hamar, Lillehammer og Ringsaker

Smart vintervei

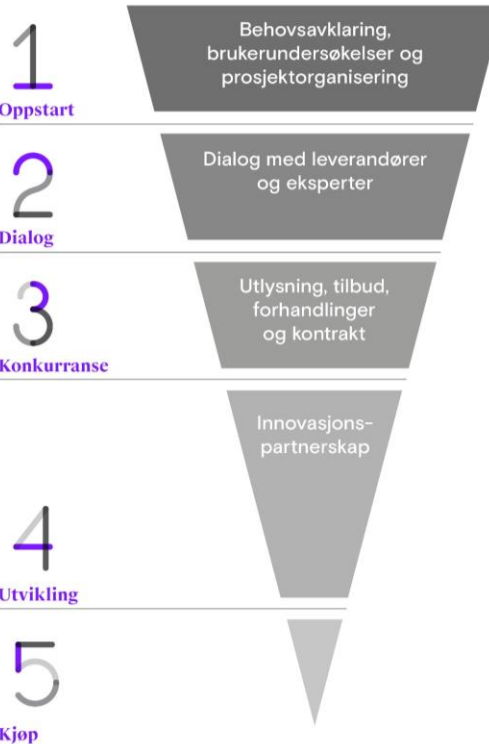
Kommunene har behov for løsninger knyttet til bedre og mer effektive former for vinterdrift av vegger og eiendommer – herunder brøyting, strøing, koordinering og kommunikasjon

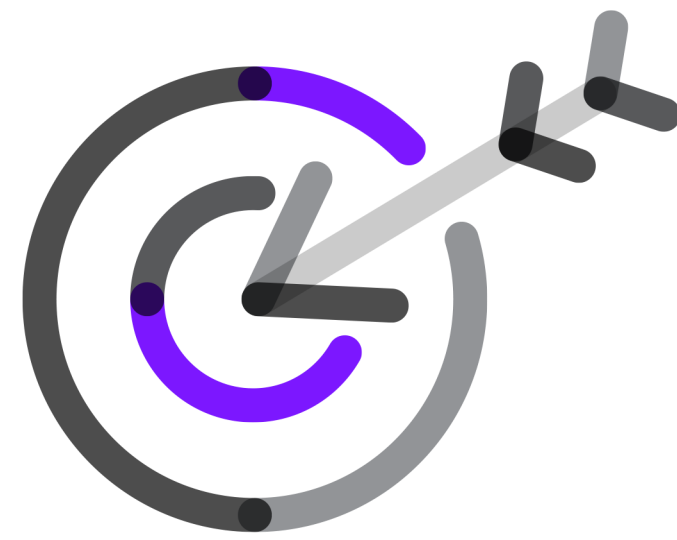
«Et spørsmål som ofte melder seg for den som skal styre vintervedlikeholdet er jo rett og slett; - skal vi strø eller brøyte? Vi sitter litt i blinde i dag»
Vegingeniør fra vegforvaltning i Hamar kommune

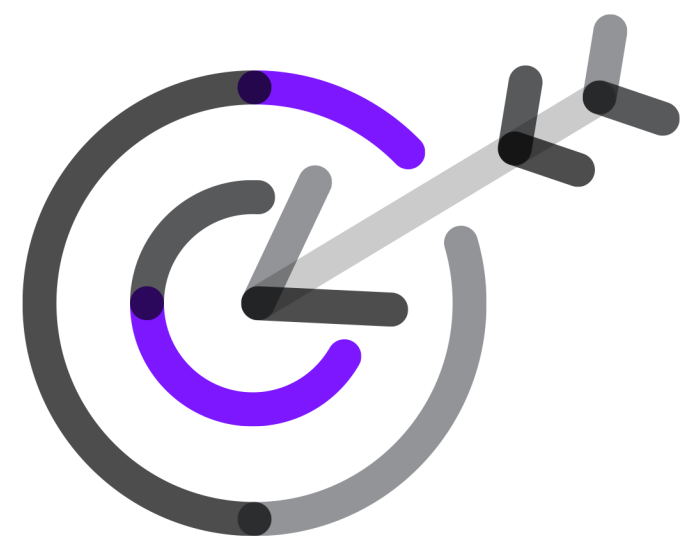
innovativeanskaffelser.no

Innovasjonspartnerskap

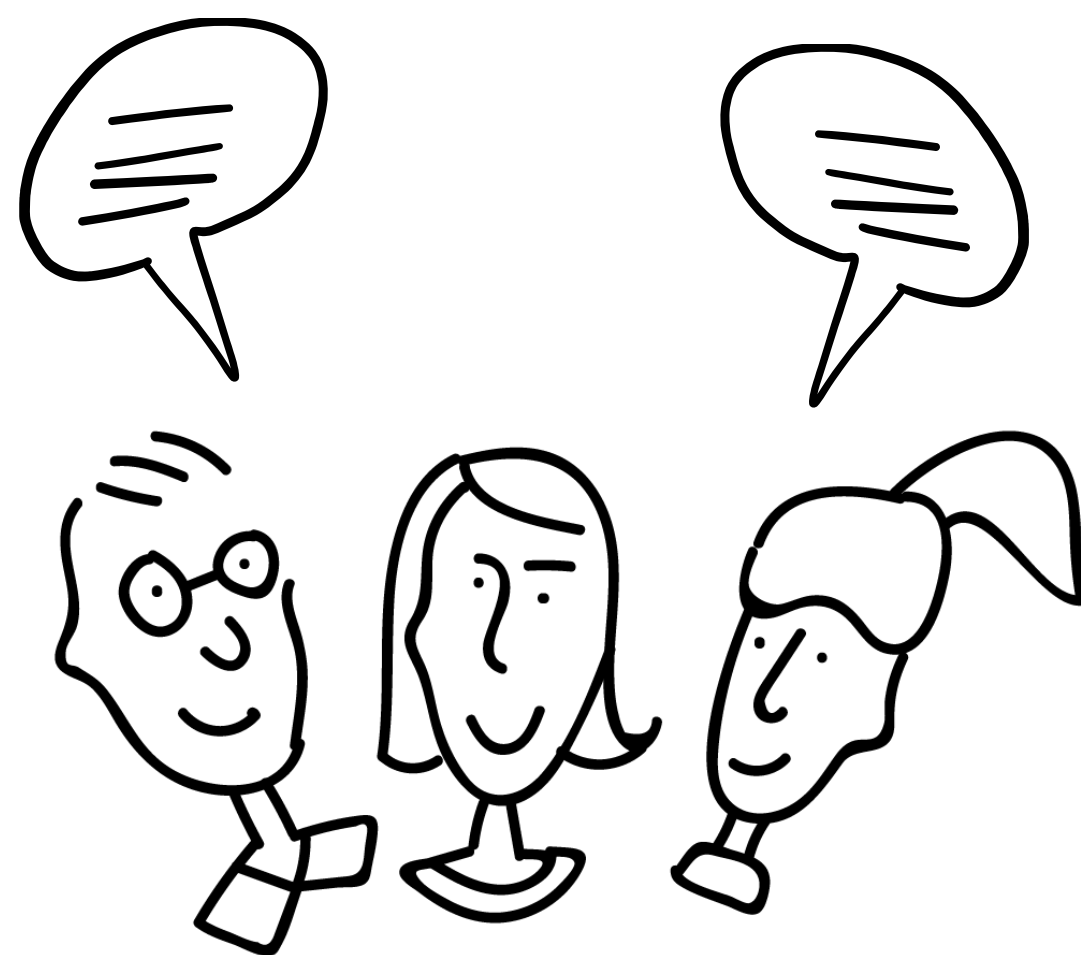

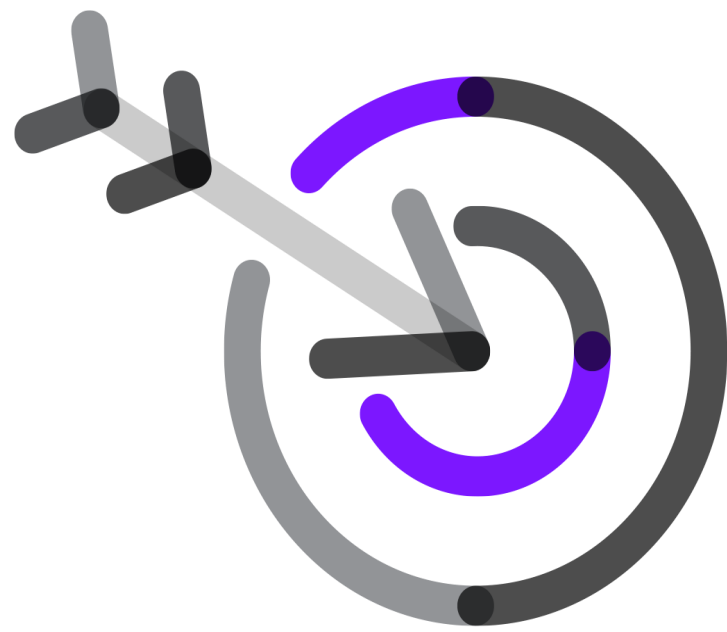

SPØRSMÅL?

Introduksjon til workshop

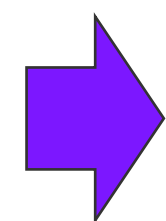
Hva er målet med workshopen i dag?

Avdekke konkrete utfordringer innen drift- og vedlikehold av riks- og fylkesvei med et potensielt utviklings- / innovasjonspotensiale, som er hensiktsmessig å samhandle om i et fellesinitiativ/IOA.

Også avdekket behov for å benytte Innovasjonsarena DOV til å:

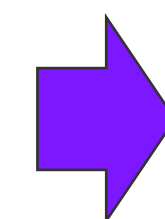
Å utveksle og dele erfaringer og diskutere om hvordan innlemme innovasjon inn i Drift- og vedlikehold (DOV)-kontrakter; både gjennomføring av utviklingsløp, og implementering av utviklingsresultater/innovasjoner, i løpet av kontraktsperioden.

Er det et problem-
/utfordringsområde det er
særlig behov for
innovasjon innenfor?
Hvorfor?
Gi gjerne en begrunnelse.

Områder drift og vedlikehold

- Vinterdrift;
snøbrøyting, rydding,
salting, sandstrøing,
mm
- Vegoppmerking
- Asfaltlegging
- Rekkverk
- Elektro
- Vegetasjonsrydding
- Bruvedlikehold
- Tunnel og
fjellvedlikehold
- Fergekai
- mm

Mål / ambisjoner

- Bidra til oppfylling av bærekraftsmålene.
Reduserte CO2-utslipp
- Økt trafiksikkerhet.
Nullvisjon.
- Redusere kostnader.
Mer for pengene.
- Økt næringsutvikling
- Økt nytteverdi. Enklere
for brukerne.
- mm

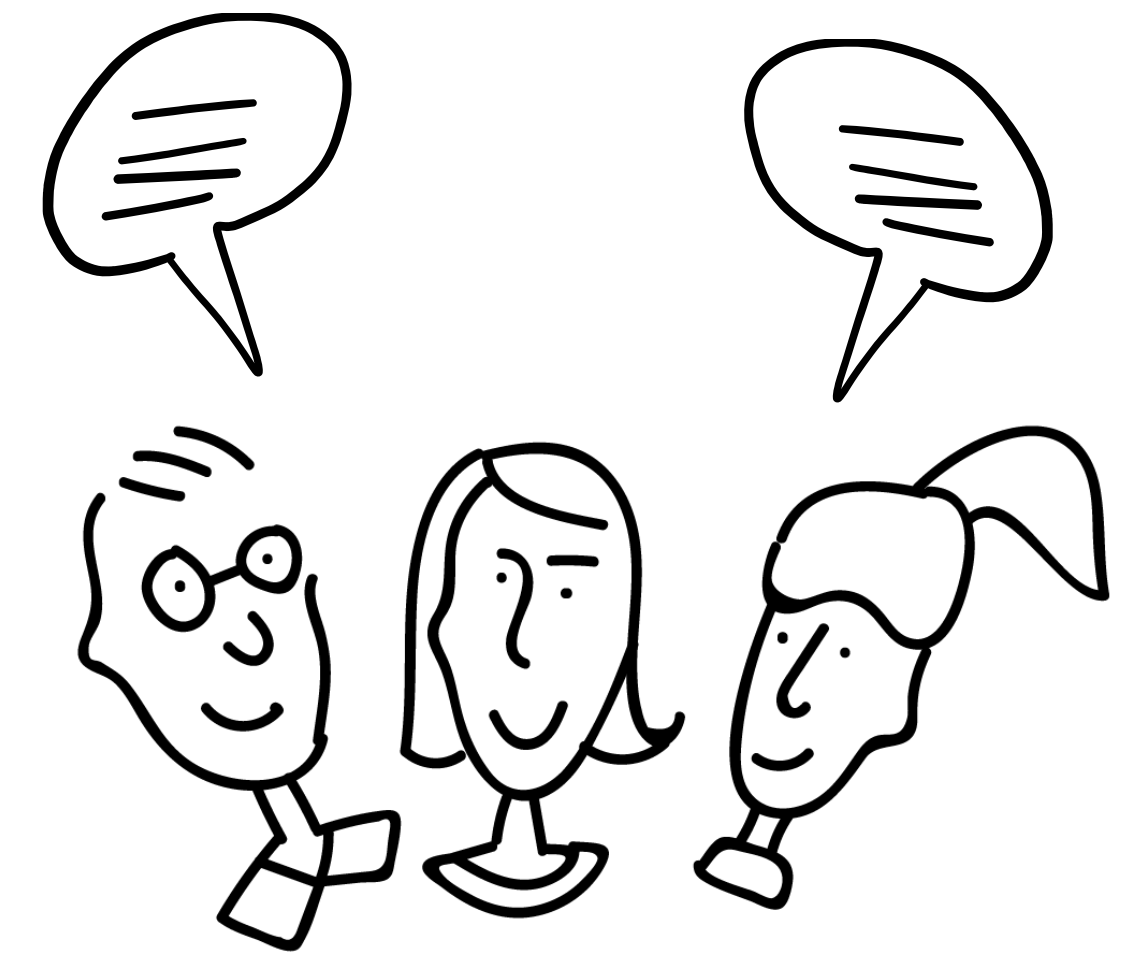

HUSK!

- Velg én som noterer ned det dere kommer frem til.
- Én passer tidsrammen
- Bli enige om hvem som skal presentere i plenum til slutt.

Om dere står helt fast.

Send mld./ring Cecilie på mob. 997 02 688

1. Individuelt – 3 min (i pausen)

Er det et problem-/utfordrings**område(r)** det er særlig behov for innovasjon innenfor?

Hvorfor? Gi gjerne en begrunnelse.

2. Gruppe – 20 min:

Ta en runde hvor alle får presentere seg og svarene fra spørsmål 1.

Velg ut ett problem-/utfordringsområde dere som gruppe ønsker å gå videre med.

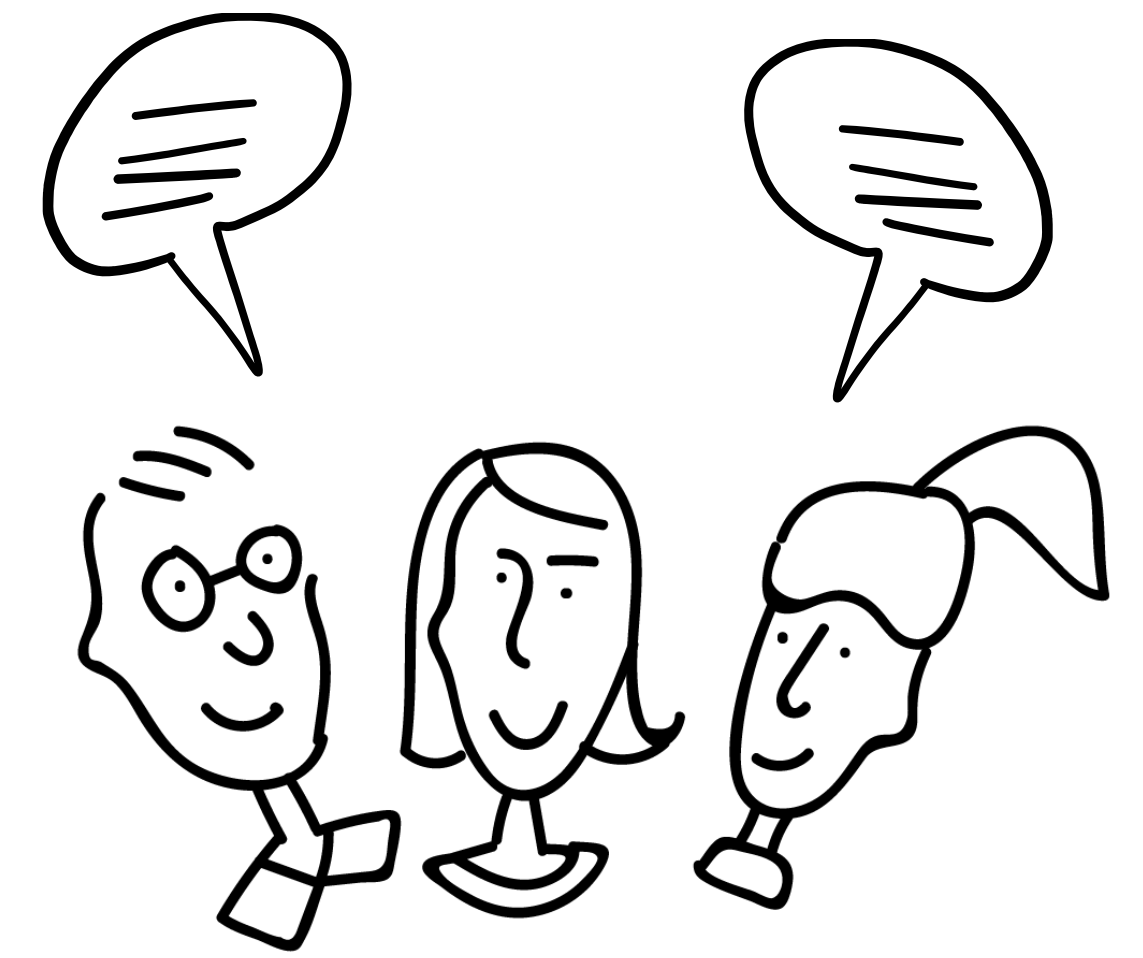
3. Snakk sammen om hvilke **konkrete utfordringer** innenfor dette område det er behov for å få en bedre løsning på, og hvilke effekter/gevinster dere har ambisjoner om at en potensiell, bedre løsning vil gi.

GRUPPEOPPGAVE – 20 min.

HUSK!

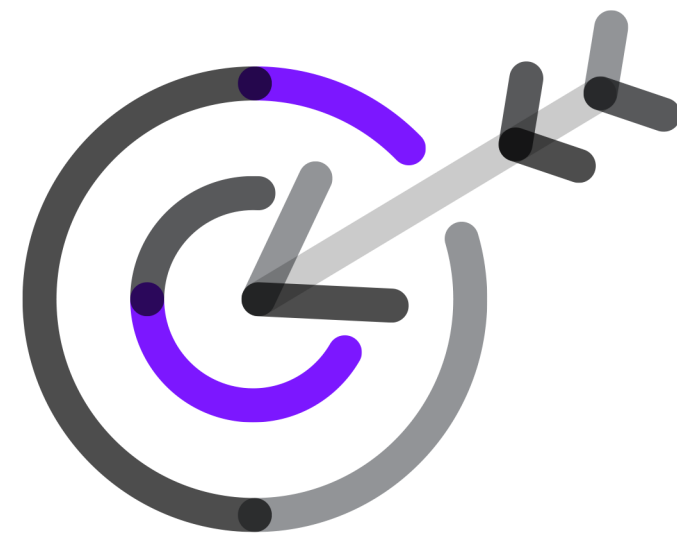
- Velg én som noterer ned det dere kommer frem til.
- Én passer tidsrammen
- Bli enige om hvem som skal presentere i plenum til slutt.

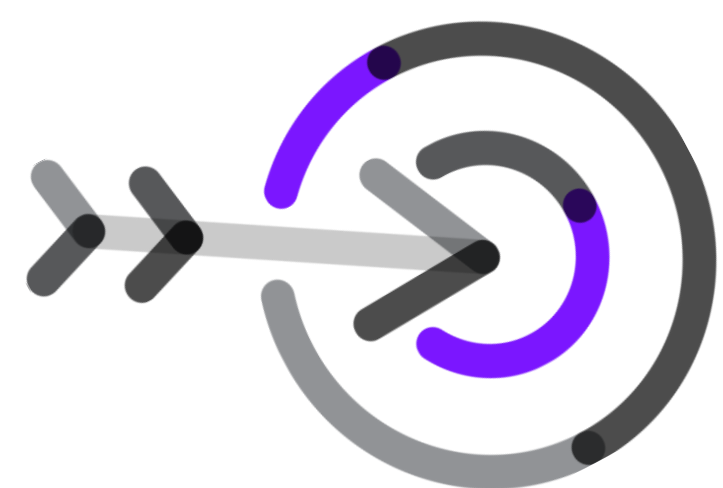
Utfra område(r) dere har pekt ut – og underliggende utfordringer/problemstillinger ...

1. Hvordan kan **samHANDLING** veieierne imellom om nye, bedre løsninger potensielt bidra til i større grad at målene nås?
2. Hva kan vi i felleskap gjøre?
  - på kort sikt
  - på lang sikt
3. Hvordan kan et IOA/et fellesinitiativ bidra til at utfordringene løses (raskere, bedre,...)?
Begrunn.

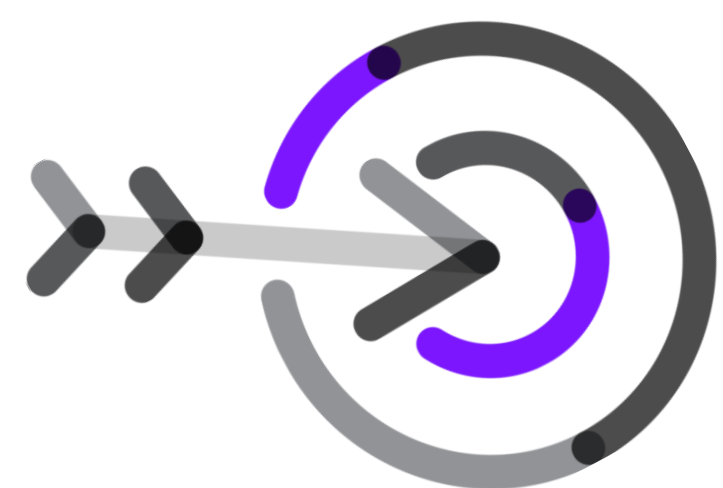

SPØRSMÅL?

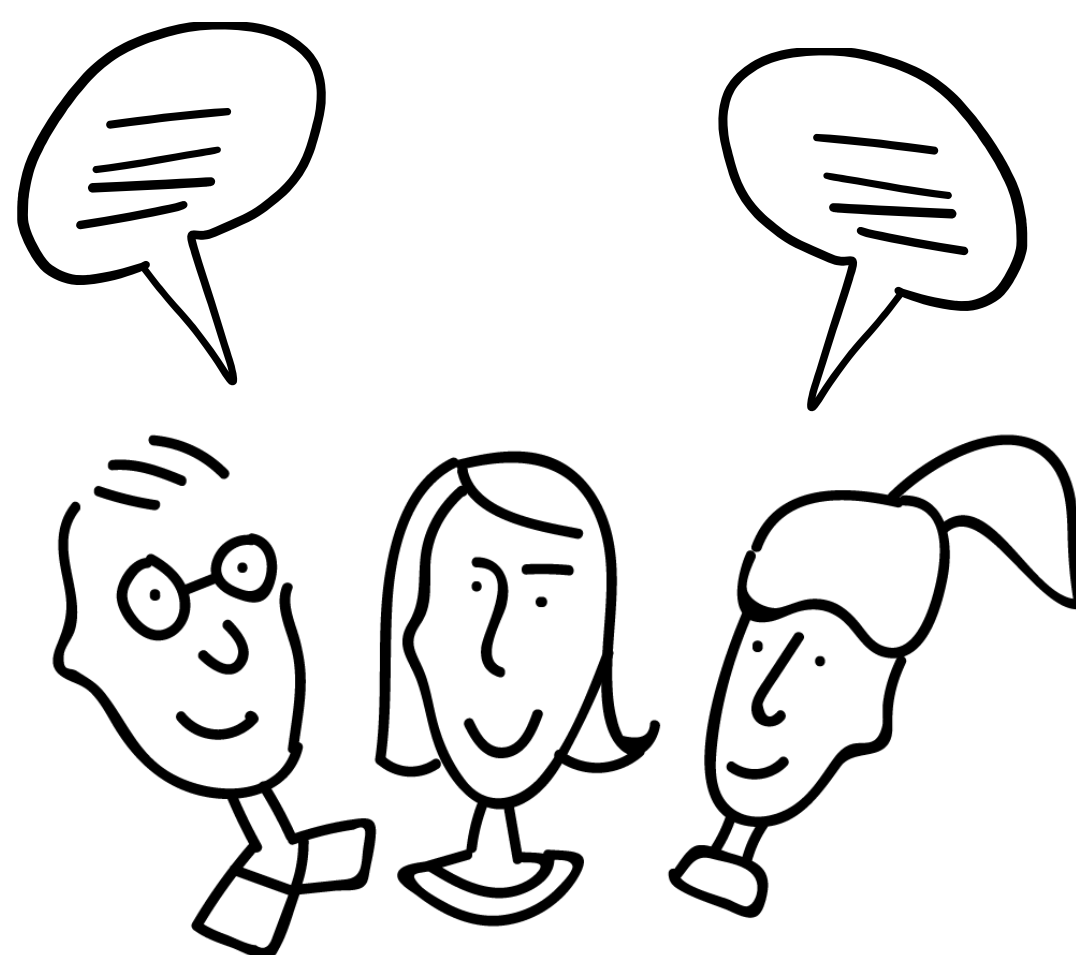
PAUSE (m/ 3min. refleksjon)

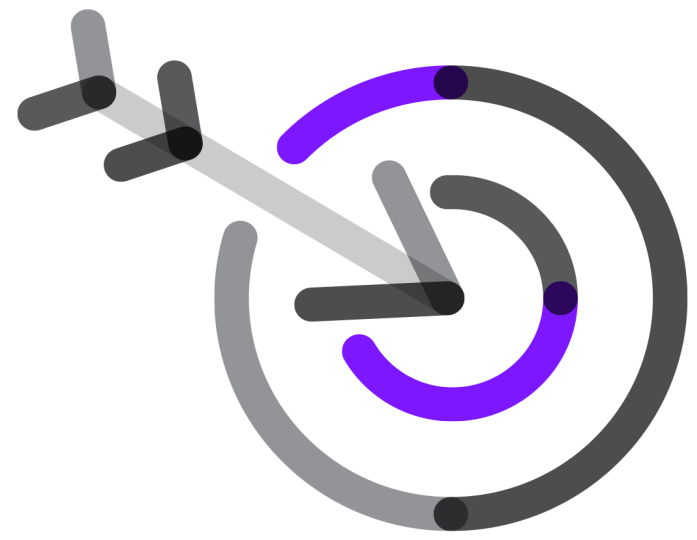
Vi starter opp igjen kl.10.40

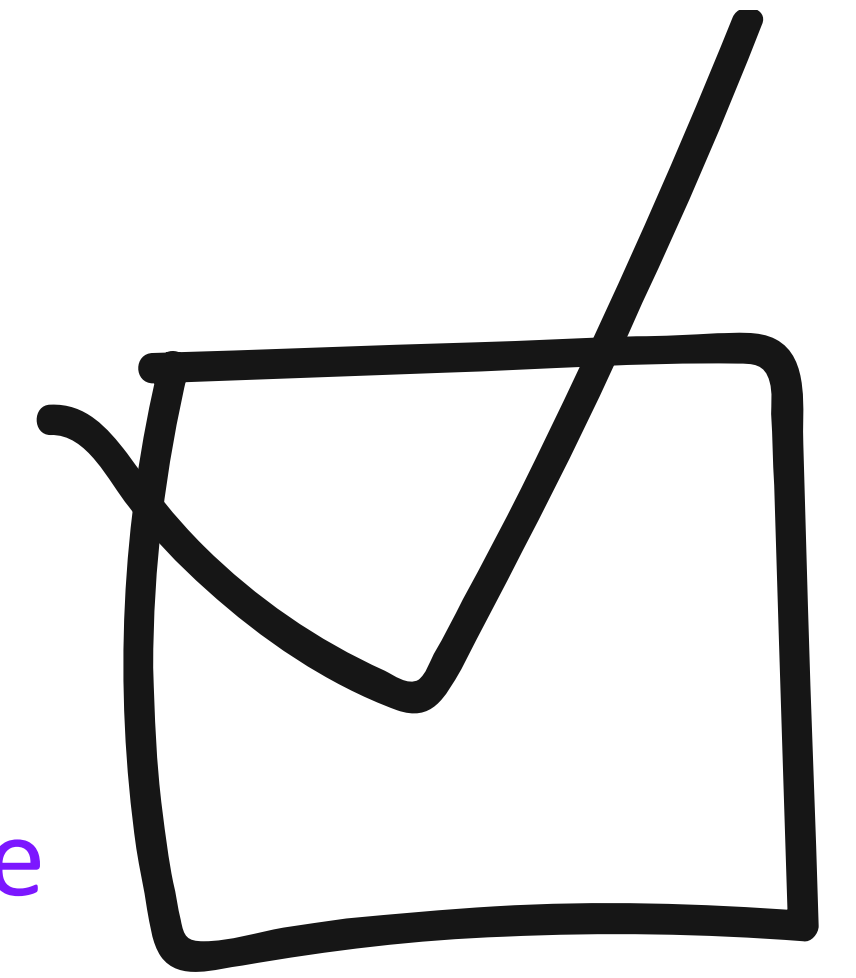
PRESENTASJON I PLENUM

5 min. pr. gruppe

Oppsummering og veien videre

- Teams-gruppe – Innovasjonsarena DOV
  - alle deltagere i dag inviteres inn – mulighet for påkobling av flere
  - presentasjoner og oppsummering fra dagens workshop deles der
  - være en arena for samhandling, erfaringsutveksling, spørsmål og deling av dokumenter
- Oppfølging av konkrete initiativ fra workshop'en
  - dypdykke mer i de enkelte utfordringene; «kna» utfordringene for å ytterligere å avsjekke innovasjonspotensiale
  - på de områdene med høyest innovasjonspotensiale, og som dekker behov hos flere av vei-eierne, og som kan bidra til at mål nåes og betydelige gevinster kan hentes ut; igangsette fellesprosesser.

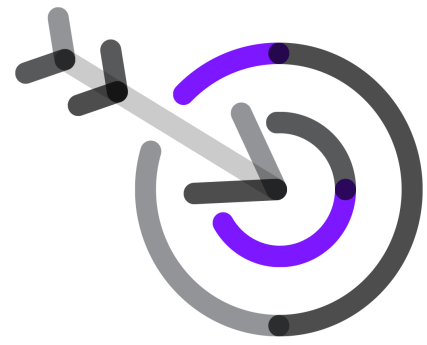
Ambisjoner for Innovasjonsarena DOV

- et systematisk samarbeid på tvers av vei-eierne om utvikling av nye løsninger på omforente, prioriterte områder med høyt innovasjonspotensiale

systematisk deling av erfaringer og utviklede løsninger

effektiv ressursbruk hos den enkelte virksomhet og samfunnet i sin helhet

raskere måloppnåelse for vei-eierne og raskere utvikling av nye, bedre løsninger på området

Nye muligheter for å søke ekstern finansiering for anskaffelse av innovasjon og StartOff

Støtte til førkommersiell anskaffelse og innovasjonspartnerskap

Søknadsfristen for førkommersiell anskaffelse er løpende, mens søknadsfristen for et innovasjonspartnerskap er: 1.mars, 1.juni og 1.september.

Les mer om Forskningsrådets utlysning av forprosjekter til førkommersielle anskaffelser i 2021 [her](#) og [her](#).

Les mer om Innovasjon Norges utlysning av innovasjonspartnerskap [her](#).

Invitasjon til **webinar 1.februar kl.10-11.30** om hvordan søke om midler til en førkommersiell anskaffelse eller et Innovasjonspartnerskap; mer informasjon og påmelding her: <https://forskingsradet.pameldingssystem.no/intro-til-innovative-anskaffelser-og-mulighetene-for-stotte>

Støtte til innkjøp av tjenstedesign for å utforske problem/behov fra StimuLab

Stimulab er midler som deles ut fra Digdir til innkjøp av *tjenstedesign* (for å *utforske problem og behov*). Stimulab (Digdir + DogA) har søknadsfrist 28.februar 2021. Alle offentlige innkjøpere kan søke.

Se link: <https://doga.no/aktuelt/trenger-din-virksomhet-hjelp-til-a-lose-et-gjenstridig-problem/>

StartOff

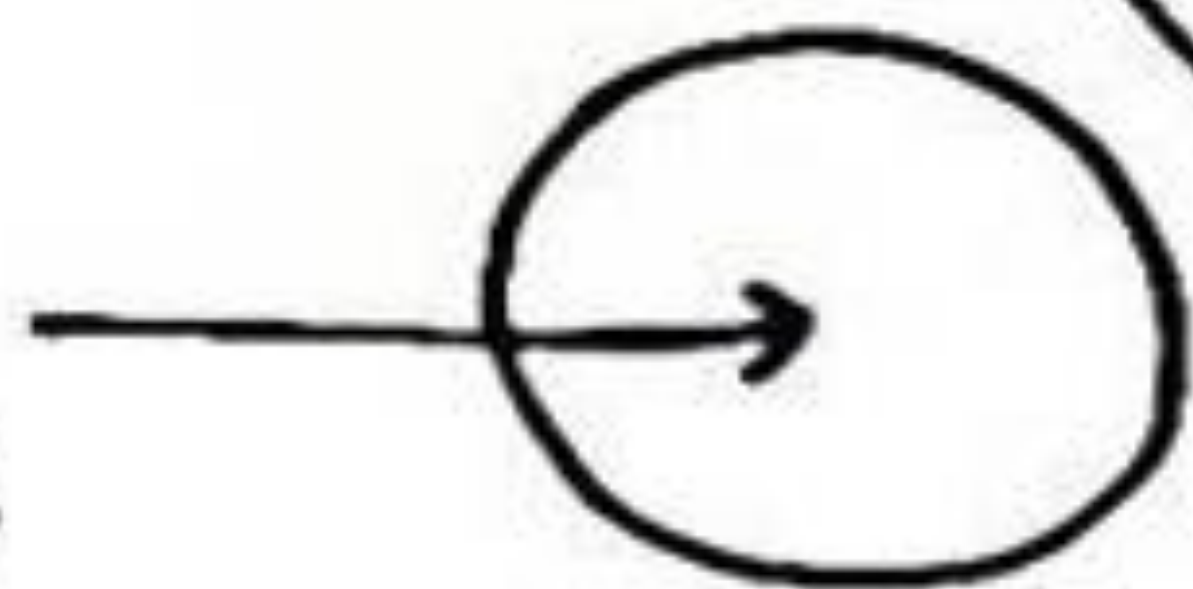
Den 21. januar lanseres en ny ordning som skal gjøre det enklere og tryggere for offentlige oppdragsgivere å inngå utviklings samarbeid med små oppstartselskaper. For mer informasjon og påmelding; se: <https://innovativeanskaffelser.no/kalender/na-kommer-startoff/>

Her er også litt om de 2 pilotene i StartOff som så vidt er i gang (gir en større forståelse for hva StartOff er):

Pilot Arkivverket: <https://www.anskaffelser.no/innovasjon/startoff/pilot-arkivverket>

Pilot Sunnaas sykehus: <https://www.anskaffelser.no/innovasjon/startoff/pilot-sunnaas-sykehus>

Your
comfort
zone

Where the
magic happens

Innovative anskaffelser

Nasjonalt program for
leverandørutvikling

innovativeanskaffelser.no

Cecilie.m.endresen@nho.no